

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3Tos/93/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122014961
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Kresl
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2122014961.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Rastislava Kresla a sudcov JUDr. Kataríny Stanislavskej a JUDr. Ladislava Révesa, v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, v konaní o žiadosti odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 20.12.2022, č. k. 4PP/45/2022-61, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 20.07.2023 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., zamietla.

odôvodnenie:

Okresný súd Trnava napadnutým uznesením podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku s poukazom na § 67 ods. 1 Trestného zákona, § 66 ods. 2 Trestného zákona rozhodol tak, že zamietol žiadosť odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., bydlisko B. XXX, t.č. ÚVTOS Leopoldov, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozsudkom OS Galanta zo dňa 20.08.2014, sp. zn.: 1T/101/2014, právoplatným 20.08.2014.

V odôvodnení napadnutého uznesenia okresný súd svoje zamietavé stanovisko odôvodnil konštatovaním, že u odsúdeného neboli splnené všetky podmienky podmiennečného prepustenia v zmysle citovaného ustanovenia § 66 ods. 1 Trestného zákona. U odsúdeného bola splnená formálna podmienka na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody - vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu. V prípade prvej materiálnej podmienky - preukázanie polepšenia vo výkone trestu plnením svojich povinností okresný súd konštatoval, že vzhľadom na obsah hodnotenia ústavu nebolo možné uzavrieť, že by odsúdený túto podmienku nesplnil, keďže správanie odsúdeného bolo v ÚVTOS dlhodobo na požadovanej úrovni. Odsúdený mal síce vykázané nedostatky, tieto ale pochádzajú z obdobia začiatku výkonu trestu, pričom odsúdený má aktuálne tresty zahladené a má vykázaných 14 disciplinárnych odmien, navyše je zaradený v diferenciacnej skupine A (t.j. v najpriaznivejšej skupine). Vzhľadom na dĺžku pobytu vo VT (od 16.07.2014) od osoby odsúdeného súd preto pre splnenie materiálnej podmienky vyžadoval vyšší počet odmien, pričom ale počet 14 v danom prípade postačuje. Správanie odsúdeného súd uzavrel ako konsolidované a dlhodobo žiaduce. Vzhľadom na uvedené súd s poukazom na zásadu in dubio pro reo, vyhodnotil prvú materiálnu podmienku ako splnenú.

Pokiaľ ide o druhú materiálnu podmienku, okresný súd konštatoval, že táto nie je splnená, nakoľko podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody má význam len vtedy, ak vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti je odôvodnený predpoklad, že odsúdený bude viesť na slobode riadny život a viac sa nedostane do rozporu so zákonom. Okresný súd poukázal najmä na špeciálnu recidívu odsúdeného vo vzťahu k majetkovej kriminalite, pričom aj celkový počet odsúdení nie je zanedbateľný (11 záznamov v RT). Odsúdený v očiach súdu neposkytuje záruku vedenia riadneho života u osoby, ktorá pred spáchaním skutku vykonal 5 nepodmiennečných trestov, kde sa teda účinkom minul aj korekčný mechanizmus štátu, teda snaha o cielenú nápravu odsúdeného pobytov v ÚVTOS vrátane ingerencie príslušníkov ZVJS a pedagogického personálu. V prípade odsúdeného súd vzhliadol aj na fakt, že odsúdený je stále zaradený do ÚVTOS so stredným stupňom stráženia a v tomto je

podrobený zásadnejším obmedzenia ako v ÚVTOS s minimálnym stupňom stráženia, kde odsúdení sú pripravovaní na život po výkone trestu odňatia slobody v maximálnej možnej miere. Proces polepšenia vo výkone trestu je procesom dlhodobým, v prípade osôb odsúdených za obzvlášť závažný zločin sa vyžaduje sled úkonov preukazujúcich ich polepšenie (preradenie do ÚVTOS s nižším stupňom stráženia, absolvovanie ochranného liečenia, získanie a udržanie pracovných návykov a pod.). Dodal tiež, že v prípade odsúdeného, ktorý žiada o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody z ústavu so stredným stupňom stráženia, možno o jeho podmienenom prepustení uvažovať iba v prípade existencie celkom jedinečných a unikátnych dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré však súd nezistil.

Proti uzneseniu okresného súdu podal ihneď do zápisnice na verejnom zasadnutí sťažnosť odsúdený (č. I. 58 spisu), ktorú bližšie vlastnoručne odôvodnil osobitným písomným podaním (č. I. 65-66 spisu).

V písomne podanej sťažnosti odsúdený uviedol (skrátene), že nie je pravdou, že vykonal 5 nepodmienečných trestov, pretože k dnešnému dňu je vo výkone druhýkrát. Ďalej poukázal na to, že po dobu, ako bol vo výkone trestu, sa s ním žiaden nástroj Crime risk assesment nekonal a tak nerozumie, ako môže niekto podpísať po deviatich rokoch, že resocializačná prognóza menovaného sa javí ako menej priaznivá. V ďalšom poukázal na zásadu humanizmu, účel trestu podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona, pričom zastával názor, že z tohto dôvodu musí byť záver súdu o možnosti nápravy odsúdeného vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom štátu, spoločnosti a občanom pred útokmi páchatelov trestných činov. Zásadne je vylúčené, aby súd otázku možnosti nápravy riešil iba z hľadiska jeho osoby alebo vôbec iba z hľadiska niektorej skutočnosti, svedčiacej v jeho neprospech, pričom ostatné hľadiska uvedené v ustanovení o účele trestu by do úvahy nebral, prípadne ich význam zámerne znižoval. Poukazujúc na judikatúru najvyššieho súdu, v závere uviedol, že vzhľadom na to, že úprimne oľutoval a v plnej miere si uvedomuje závažnosť skutku, za ktorý bol právoplatne odsúdený, sa svojím správaním a pracovným zaradením snažil odčiniť svoju chybu z minulosti, a preto žiadal o zrušenie napadnutého uznesenia a aby mu bolo umožnené na základe nového uznesenia, ktorým by bol prepustený s adekvátnym podmieneným trestom z výkonu trestu odňatia slobody. Zároveň prehlásil, že sľubuje, že sa do spoločnosti zaradí ako plnohodnotný pracujúci človek, ktorý aj keď s kriminálnou minulosťou, ale úprimným odhodlaním je rozhodnutý viesť riadny život. Krajský súd v Trnave ako nadriadený orgán na podklade včas a riadne podanej sťažnosti, podľa § 192 ods. 1 písmeno a), b) Trestného poriadku preskúmal správnosť výrokovej časti napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo a zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Krajský súd v rámci prieskumnej povinnosti vyplývajúcej mu z citovaného ustanovenia preskúmal postup okresného súdu pri rozhodovaní o žiadosti odsúdeného o podmienené prepustenie a dospel k záveru, že tento postupoval správne a v súlade so zákonom, keď zistil všetky rozhodné skutočnosti pre svoje rozhodnutie, tieto vyhodnotil individuálne i vo vzájomných súvislostiach podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku a dospel k správne záveru, že sťažnosti odsúdeného nie je možné vyhovieť.

V napadnutom uznesení okresný súd v súlade s ustanovením § 176 ods. 2 Trestného poriadku rozviedol všetky základné právne skutočnosti, na základe ktorých mal za to, že žiadosti odsúdeného o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nebolo možné vyhovieť. Krajský súd sa s dôvodmi uvedenými v napadnutom uznesení stotožňuje a v podrobnostiach na ne odkazuje.

Na to, aby mohol byť odsúdený podmienené prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, je v zmysle § 66 ods. 1 Trestného zákona nevyhnutné, aby okrem formálnej podmienky, spočívajúcej vo vykonaní zákonom určenej dĺžky trestu, súčasne splnil aj dve materiálne podmienky, ktoré spočívajú v tom, že svojim správaním vo výkone trestu preukázal polepšenie a zároveň možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Okresný súd správne zistil, že odsúdený splnil formálnu podmienku ako aj prvú materiálnu podmienku na podmienené prepustenie, a zároveň správne a v súlade so zákonom posúdil nesplnenie druhej materiálnej podmienky.

Sťažnostný súd si závery okresného súdu prezentované v napadnutom uznesení osvojil a v celom rozsahu na ne odkazuje bez potreby opakovania týchto dôvodov vo svojom sťažnostnom uznesení. V tejto súvislosti sťažnostný súd poukazuje na to, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a v prípade, ak sa sťažnostný súd stotožní s úvahami súdu nižšieho stupňa a tieto považuje za zákonné a správne nie je potrebné, aby tieto opakoval vo svojom rozhodnutí, ale stačí, aby na tieto len stručne poukázal (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Tdo/2/2018 z 23. januára 2018).

Okresný súd správne a v súlade so zákonom skonštatoval nesplnenie druhej materiálnej podmienky, pretože z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený bol doposiaľ jedenásťkrát súdne trestaný prevažne za majetkovú trestnú činnosť (krádeže). Z odpisu registra trestov tiež vyplýva, že odsúdenému

boli doteraz ukladané tresty odňatia slobody nielen podmienené, ale aj tresty nepodmienené, pričom ani možnosť, ktorá bola odsúdenému podmieneným trestom odňatia slobody na nápravu poskytnutá, nevyužil a dopustil sa opätovne a dokonca niekoľkonásobne protiprávnej trestnej činnosti, dokonca druhovo identickej a je tak možné konštatovať, že odsúdený naplňa znaky špeciálnej recidívy vo vzťahu k majetkovej trestnej činnosti. Početnosť predchádzajúcich odsúdení vedie potom k logickému záveru, že ani predchádzajúce odsúdenia, nemali na neho ten výchovný účinok, aby ho viedli k riadnemu životu. Rovnako treba poukázať aj na resocializačnú prognózu, ktorá sa u odsúdeného javí ako menej priaznivá na základe hodnotenia úrovne rizika recidívy trestnej činnosti.

Vzhľadom na vyššie uvedené má krajský súd za potrebné k sťažnostným námietkam uviesť, že oceňuje aktuálne správanie sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody a rovnako aj jeho záujem viesť na slobode riadny život, avšak ani aktuálne pozitívne správanie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody pre súd nerozptýlilo pochybnosti o tom, či od odsúdeného možno očakávať vedenie riadneho života v budúcnosti. Aj napriek tomu, že odsúdený v prostredí ústavu na výkon trestu odňatia slobody preukazuje svojim správaním polepšenie, jeho zjavné kriminálne sklony počas pobytu na slobode neumožňujú súdu dospieť k záveru, že od neho možno očakávať vedenie riadneho života. Páchanie trestnej činnosti nie je u odsúdeného len jednorazovým vybočením zo spôsobu jeho života, ale ide o osobu, ktorá opakovane pácha trestnú činnosť. Odsúdeného od páchania závažnej majetkovej trestnej činnosti teda neodradili ani predchádzajúce nepodmienené tresty odňatia slobody a nevyužil ani poskytnutú šancu na vedenie riadneho života v podobe podmieneného odsúdenia. Odsúdený sa opätovne dostal do rozporu so zákonom, čo nasvedčuje tomu, že na nápravu odsúdeného a uvedenie si negatívnych dôsledkov jeho konania zjavne nemal vplyv žiadny z uložených trestov. Sťažnostný súd teda nemá v osobe odsúdeného záruku, s ohľadom na jeho minulosť, že sa opätovne nedopustí protiprávneho konania a bude na slobode viesť riadny život.

K sťažnostnej námietke odsúdeného, že súd otázku možnosti nápravy riešil iba z hľadiska jeho osoby alebo vôbec iba z hľadiska niektorej skutočnosti, svedčiacej v jeho neprospech, pričom ostatné hľadiska uvedené v ustanovení o účele trestu by do úvahy nebral, prípadne ich význam zámerne znižoval, k tejto krajský súd uvádza, že okresný súd posúdil všetky okolnosti súvisiace s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám, prostredie, v ktorom žil, celý doterajší život, povahu a charakter trestnej činnosti, pre ktorú je vo výkone trestu s jediným cieľom, či všetky tieto skutočnosti umožňujú prijať prognózu, že v prípade prepustenia na slobodu povedie riadny život, t.j. život v súlade s právnymi, morálnymi a etickými normami spoločnosti. Preto s ohľadom na vyššie uvedené možno konštatovať, že osobné a charakterové vlastnosti odsúdeného (jeho sklony k páchaniu majetkovej trestnej činnosti) a postoj k spoločenským normám (odsúdený už bol vo výkone trestu) ho nemotivovali dostatočne k tomu, aby viedol riadny život.

Z vyššie uvedených skutočností potom aj naďalej vyplývajú vážne a dôvodné pochybnosti o tom, či možno od odsúdeného očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Zmysel podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby po vykonaní zákonom stanovenej doby, prípadne za dobré správanie a vzorné plnenie si pracovných povinností vo výkone trestu, bol odsúdený automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody neexistuje právny nárok, podmienené prepustenie je na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť riziko recidívy. Záver z celkového zhodnotenia osoby odsúdeného, jeho doterajšieho života, charakteru a závažnosti spáchanej trestnej činnosti však ani podľa názoru sťažnostného súdu neumožňuje prijať pozitívnu prognózu jeho budúceho správania t.j. že nebude páchať protispoločenskú činnosť a bude viesť život v súlade so spoločenskými záujmami. Krajský súd na základe vyššie uvedeného konštatuje, že trestná minulosť odsúdeného teda vyvoláva zreteľnú obavu z recidívy jeho protiprávneho správania sa v prípade jeho podmieneného prepustenia. V jeho prípade teda prevažuje legitímna potreba ochrany spoločnosti pred ním ako páchatelom trestnej činnosti. Osoba odsúdeného, ako recidivujúceho páchatela, nevytvára predpoklady na úvahu, že v prípade podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody povedie riadny život. Odsúdený bol navyše uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu lúpeže, preto aj skúmanie všetkých relevantných skutočností na účely posúdenia materiálnych podmienok musí byť prísnejšie, a preto je aj podľa názoru krajského súdu vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti potrebné na odsúdeného aj naďalej pôsobiť špecifickými formami a metódami vlastnými podmienkam vo výkone trestu odňatia slobody, ktoré sú nevyhnutné pre dovŕšenie jeho nápravy.

Krajský súd nezistil žiadne dôvody pre zmenu napadnutého uznesenia, ktoré by odôvodňovali zrušenie resp. zmenu napadnutého uznesenia, preto sťažnosť odsúdeného zamietol ako nedôvodnú podľa § 193 ods. 1 písmeno c/ Trestného poriadku.
Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.